Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectionarium - Cod. Aug. perg. 37

[S.l.], [3. Drittel des 10. Jh.]

Beda presbiter: Homilie zu der Evangelienlesung

urn:nbn:de:bsz:31-6715

Visual Library

·I· In illo temp̄· Dixit ih̄c diſcip̄
ſuiſ· Non eſt arbor bona· quae
facit fructuſ maloſ· neq· arbor
mala· facienſ fructum bonum·
& reliqua·

OMELIA BEDAE PBRI
DE EADEM LECTIONE

QUIA PROPITIAE
diuinitate fr̄ſ cariſ
ſimi ſollemnia dedicationiſ
aecclae celebramuſ· debemuſ
congruere ſollemnitati quam
colimuſ· ut ſicut ornatiſ ſtu
dioſiuſ euſdem aecclae pari
etibuſ· pluribuſ accenſiſ lu
minaribuſ· amplificato nu
mero lectionum· addita pſal
morum melodia· laetiſ no
ctem uigiliiſ ex more tranſ
egimuſ· ita etiam penetralia
cordium nr̄orum· ſemp̄ ne
ceſſariiſ bonorum operum
decoremuſ ornatibuſ· Semp̄
in nobiſ flamma diuinae
pariter & fraternae caritatiſ
augeſcat· Semp̄ in ſc̄uario
pectoriſ nr̄i· caeleſtium me
moria praeceptorum· &
angelicae dominationiſ
II· dulcedo ſc̄a reſonet· hi
ſunt enim fructuſ boni
arboriſ· hi boni theſauri
cordiſ· haec fundamenta
ſapientiſ architecti· quae
nobiſ hodierna ſc̄i euan
gelii lectio commendat·
non noſ formam ſolum
modo· ſed uirtutem poti
uſ habere pietatiſ· Quod
etiam myſtica ueteriſ in
ſtrumenti nobiſ hiſtoria
diligenter inſinuat·
quando uel moyſeſ ta
bernaculum· uel templū
dn̄o ſalomon in ſc̄ae aec
cleſiae typum condidit·
Utraq; enim domuſ firmi
ter fundata eſſe refertur·
tabernaculum quidem·
quia compactoſ de tabu
liſ habebat parieteſ ſuper
baſeſ argenteaſ· templū
autem· ſuper lapideſ qua
III· droſ ſubpoſitoſ· Ligna

quoq; erant inputribilia·
e quibuſ & tabernaculum
omne factum · & templi
intuſ ornatum · ac deſuper
tectum fulgebat· Aurum
etiam de theſauro bono·
optimum pferebatur· de
quo & tabernaculi parie
teſ intuſ ac foriſ ueſtiti· &
templi non tantum pa
rieteſ· uerum etiam laque
aria· trabeſ· oſtia· poſteſ·
et pauimenta erant coo
perta· Sed & uaſa uel uten
ſilia domuſ utriuſque· cun
cta pene aurea· Neq; haec
niſi de auro puriſſimo· fi
eri licebat· Fructuſ etiam
arborum· qui in domum
dni offerebantur· puriſſi
mi et exquiſiti eſſe iube
bantur· hoc eſt uitiſ· oliuae·
turiſ· mirrae· uel ſtactiſ·
& caeterarum huiuſmodi·
Quae uidelicet cuncta ſpu
aliter intellecta· ueram
nrae fidei & operationiſ

ſinceritatem denuntiant·
Domuſ namq; utraque ut dixi
muſ· uniuerſaliſ aecclae figu
ram praemonſtrat· Neque in
congruum quiſ arbitretur·
quod duae ſunt domuſ dni
in myſterio factae· cum unam
xpi domum eſſe aecclesiam·
nulluſ fideliſ ambigat· Duae
etenim ſunt conditae domuſ·
ob ſignificationem utriuſque
populi in eandem fidem uen
turi· iudaei ſcilicet & gentiliſ·
Unde bene tabernaculum ſola
plebſ hebrea condidit in he
remo· Templi autem ſtructu
ram· proſelyti ideſt aduenae
IIII· de gentibuſ· quotquot in po
pulo iſrahel tunc inueniri
poterant· deuota fide com
pleuerunt· Sed & rex poten
tiſſimuſ tyri conductuſ a ſalo
mone· commodatiſ artificibuſ
& ligniſ· gratantiſſime iuuit·
Quia nimirum ante incarna
tionem dominicam· notuſ tan
tum erat in iudaea dſ· at poſt

quam ille in ea qua natuſ &
paſſuſ eſt carne · reſuſcitatuſ
a mortuiſ a mortuiſ · & exalta
tuſ eſt ſuper caeloſ dſ · ſuper
omnem continuo terram ·
nominiſ eiuſ gloria refulſit ·
orbiſq· uniuerſuſ · ad aedifica
tionem domuſ illiuſ · accepta
ab eo ꝓmiſſione donorum
caeleſtium · gaudenſ adcucur
rit · Quid ergo ipſe conditor
& redemptor noſter · de con
ſtructione ſuae domuſ quae
noſ ſumuſ · in ea quae nobiſ
modo recitata eſt lectione ſci
euangelii dicit · audiamuſ ·
·I· Non eſt arbor bona · quę facit
fructuſ maloſ · neq· arbor ma
la · facienſ fructum bonum ·
Bonaſ ergo arboreſ & bonoſ ha
rum fructuſ · in conſtructione̅
ſui templi · rex patienſ quaerit ·
At uero malae arboriſ qui ſit
finiſ · idem alibi docet dicenſ
Omniſ arbor quae non facit
fructum bonum · excidetur ·
& in ignem mittetur

·II· Arboreſ namq· homineſ ·
fructuſ autem · opera di
cit ipſorum · Uultiſ enim
noſſe · quae ſunt arboreſ
bonae · qui mali fructuſ ·
Apoſtoluſ docet dicenſ ·
Manifeſta autem ſunt ope
ra carniſ · quae ſunt · for
nicatio · inmunditia · lu
xuria · idolorum ſeruituſ ·
ueneficia · inimicitiae · con
tentioneſ · ęmulationeſ ·
Irae · rixae · diſſenſioneſ · he
reſeſ · inuidiae · homicidia ·
ebrietateſ · comeſſationeſ ·
·III· & hiſ ſimilia · Uultiſ au
dire · an arboreſ quae ta
leſ fructuſ faciunt · ad ae
terni regiſ templum cae
leſte pertineant · Subiun
git apoſtoluſ dicenſ · quę
praedico uobiſ ſicut prę
dixi · quo qui talia agunt ·
regnum di non conſequen
tur · Bonae quoq· arbo
riſ fructuſ · ſubſequenter
enumerat cum ait · Fru

ctuſ autem ſpſ eſt· caritaſ·
gaudium· pax· pacientia·
bonitaſ· benignitaſ· fideſ·
manſuetudo· continentia·
D e quibuſ & aliaſ admonenſ
ait· Ut filii luciſ ambulate·
F ructuſ enim luciſ eſt· in IIII·
omni bonitate· & iuſtitia·
et ueritate· Qui nimirum
fructuſ cum arboribuſ
e quibuſ prodeunt· & hic
ad domum fidei· et illic ad
habitationem ſupernae
beatitudiniſ ueraciter per
tinent· Audiamuſ deniq·
arborem bonam· de bono
rum fructuum prouentu
l·tantem· Ego autẽ ſicut
oliua fructifera in domo
dñi· ſperaui in miſericor
dia di mei in aeternum· et
in ſaeculum ſcli· Fructuſ V
quippe oliuae· lucidum
eſt opuſ miſericordiae·
E t ideo iure in miſericordia
di ſperat in templo aeter
nitatiſ· qui in domo di pre
ſenti· miſericordiae gratia
reſplendet· Iure ſe taliſ ad
templum magni regiſ perti
nere confidenſ alibi dicit·
E t miſericordia tua ſubſeque
tur me omnibuſ diebuſ uitae
meae· ut inhabitem in domo
dñi· in longitudinẽ dierum·
A t contra mala arbor uide VI·
amuſ· qualeſ ferat fructuſ·
& taleſ ipſi ferre uitemuſ·
D icit propheta ieremiaſ·
M aledictuſ homo qui confidit
in homine· & ponit carnem
brachium ſuum· et a dño re
cedit cor eiuſ· erit enim qua
ſi mirice in deſerto; mirice
namq· eſt infructuoſa arbor
& humiliſ· guſtu nimiſ ama
ra· omniq· humana cultura
prorſuſ indigna· ac ppterea
fructificanſ in deſertiſ· Cui VII
merito comparatur iſ· qui
a diuino timore & amore
recedenſ· ab hominibuſ re
gnum uel diuitiaſ ſperat·
Q ui quantum a decore domuſ

di ſit extorriſ iudicanduſ·
propheta ſubdendo mani
feſtat· Et non uidebit cum
uenerit bonum· ſed habita
bit in deſerto in ſiccitate· in
terra ſalſuginiſ & inhabita
bili· Nemo ergo ſibi fratreſ
mei· male in occulto uiuenſ·
de fauore uulgi quaſi bonuſ
ſit blandiatur· quia etſi folia
uerborum perpulchra· ſi
florem famae gignit odori
ferum· non eſt arbor bona·
quae facit fructuſ maloſ·
N emo cum recto corde bona
quae ualet operatur· de ſua
ſalute deſperet· quia non eſt
arbor mala· quae facit fru
VIII· ctum bonum· Unaquaeq·
enim arbor· de fructu ſuo
cognoſcitur· haec cognitio·
de apertiſ ſolummodo uitiiſ
ſiue uirtutibuſ accipienda
eſt· qualia ſuperiuſ ex apo
ſtoli ſententia commemo
rauimuſ· Namq· ſunt non
nulla· quae quo animo ge
rantur· ignoratur a pro
ximiſ· Unde & in utramq·
partem· poſſunt interp̄
tari· Sed ambigua quaeq·
iuſtiuſ ab hiſ qui bona
diligunt· interpretantur
in bonum· ut impleatur
illud apoſtoli· Nolite ante
tempuſ iudicare· Neque
enim de ſpiniſ colligunt
ficuſ· neq· de rubo uinde
miant uuam· Spinae &
rubuſ· plenae aculeiſ arbo
reſ· illorum corda deſi
gnant· qui uel luxuriae·
inuidiae· concupiſcentiae
ſtimuliſ ipſi fędantur· uel
certe iracundiae· detracti
oniſ· odii· ſuperbiae· &
amaritudiniſ aſperitatib;
inſuaueſ proximiſ· et quaſi
intractabileſ exiſtunt·
F icuſ autem· dulcem re
gni caeleſtiſ memoriam·
uua· fraglantiam domi
nicae dilectioniſ ſignificat·

INCIPIT VITA SCI GREGORII PAPAE

I· GREGORIUS genere romanus· arte philosophus· gorgiani uiri clarissimi· & beatae siluię filius· ṽ fuit annis tredeci· mensib· sex· diebus decem· temporibus tyberii mauricii· et phoce augustorum· Iste senatoria stirpe, pgenitus tam nobilissimā· quam etiā religiosissimā genealogiam duxit· Ita ut quartus felix sedis apostolice pontifex· uir magnae in xpi ecclesia reuerentiae, qui basilicam scor cosme et damiani martyr̄ uia sacra iuxta templū romuli sicut hactenus cernitur uenustissime fabricauit· eius atauus fuerit· Et beata uirgo tharsilla quae moritura, pmissionis caelestis audiuit armoniam· et xpm ad se recipiendā uidere meruit· amita nihilominus eius extiterit.

·II· Quam gregorius geminae nobilitatis lineam pus moribus extulit, plus actibus exornauit· adeo ut p sagio quodā gregorius· quod latinae uigilantius resonat· uocaretur· Nā recta quae docturus erat· diuinis operibus adimpleuit· sibimetipsi utiq; se uigilasse perdocuit· Dum uero recta quae faciebat· docendo quoq; disseruit, uigilasse dinoscitur non solū sibi sed et t sui futuri temporis xpianis.

·III· Siquidē inerant ei in tenera aetate matura studia· et audituris incognita religiosis senibus indagator sollertissimus adherebat· Sumptaq; doctrinę semina· tenaci memoriae ruminanda· quae post in populos mellito declamaret gutture congere